

ที่ กต ๐๕๐๕/ว ๘๑๒

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๘ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง การรับรองแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตยฉบับที่ ๓ ของสหภาพยุโรป
เรียน เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศได้รับรายงานจากสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ ว่า
เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมาธิการยุโรปได้รับรองแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตย
(ฉบับที่ ๓) ปี ค.ศ. ๒๐๒๐-๒๐๒๔ (EU Action Plan for Human Rights and Democracy 2020-2024)
สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๑. แผนปฏิบัติการดังกล่าวได้เน้นย้ำหลักการของสหภาพยุโรปที่ให้ความสำคัญและต้องการเป็นผู้นำ
ของโลกในการส่งเสริมและปกป้องสิทธิมนุษยชน ประชาธิปไตย และหลักนิติธรรม ทั้งภายในสหภาพยุโรปและ
กับประเทศที่สามตลอดจนภูมิภาคอื่น ๆ รวมทั้งได้มีการปรับเนื้อหาและแนวทางการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการฯ
ให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านภูมิรัฐศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีของโลก เพื่อเผชิญกับความท้าทาย
ด้านสิทธิมนุษยชนในปัจจุบัน เช่น พื้นที่แสดงออกของภาคประชาสังคมที่ลดลง ความอ่อนแอของหลักนิติธรรม
ภัยคุกคามที่เพิ่มขึ้นต่อกระบวนการเลือกตั้งและประชาธิปไตย การคุกคามสื่อมวลชน การใช้ความรุนแรงกับ
นักสิทธิมนุษยชน การละเมิดกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศในพื้นที่ที่มีความขัดแย้ง การต่อต้านสิทธิสตรี
และความเสมอภาคทางเพศ และการละเมิดสิทธิแรงงาน เป็นต้น

๒. แผนปฏิบัติการฯ เน้นการดำเนินการใน ๕ ด้านหลัก ได้แก่

๒.๑ การปกป้องและส่งเสริมสิทธิเสรีภาพแก่ประชาชน เช่น การขจัดความไม่เท่าเทียมและ
การเลือกปฏิบัติ การส่งเสริมเสรีภาพขั้นพื้นฐานและพื้นที่การเมืองแก่ประชาชน การสนับสนุนหลักนิติธรรม การต่อสู้
กับการลอบวางเพลิงผิดกรณีการละเมิดสิทธิมนุษยชน และการส่งเสริมสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและแรงงาน

๒.๒ การสร้างสังคมที่เข้มแข็ง ครอบคลุม และเป็นประชาธิปไตย โดยการส่งเสริมให้
สถาบันต่าง ๆ มีความเป็นประชาธิปไตย รับผิดชอบและโปร่งใส การตัดสินใจที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม การสนับสนุน
สื่อมวลชนให้มีความเป็นอิสระ การต่อสู้กับการนำเสนอมูลที่บิดเบือน และการใช้หลักสิทธิมนุษยชนเป็นแนวทาง
ป้องกันความขัดแย้งและแก้ไขวิกฤติต่าง ๆ เป็นต้น

๒.๓ การส่งเสริมระบบสากลด้านสิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตย โดยเน้นให้เสริมสร้างกลไก
ความร่วมมือใน ๓ กรอบ ได้แก่ (๑) กรอบพหุภาคีผ่านสหประชาชาติ (United Nations – UN) (๒) กรอบภูมิภาค
ผ่านองค์การว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (Organization for Security and Cooperation in Europe)
สหภาพแอฟริกา (African Union – AU) สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South
East Asian Nations – ASEAN) การประชุมเอเชีย-ยุโรป (Asia-Europe Meeting – ASEM) และองค์การของรัฐอเมริกัน
(Organization of American States – OAS) และ (๓) กรอบทวิภาคีผ่านกรอบการเจรจา (dialogue) ต่าง ๆ
การเจรจาความตกลงการค้าเสรี และการให้สิทธิพิเศษทางการค้า เช่น สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร Generalized
System of Preference (GSP) และมาตรการ Everything but Arms (EBA) ความร่วมมือกับภาคประชาสังคม
รวมทั้งภาคเอกชน และการปฏิบัติตามกฎหมายสิทธิมนุษยชนและมนุษยธรรมระหว่างประเทศ

/ ๒.๔ การสร้างโอกาส ...

๒.๔ การสร้างโอกาสและการจัดการความท้าทายจากเทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยการส่งเสริมความตระหนักรู้ถึงประเด็นสิทธิมนุษยชนในการใช้เทคโนโลยีเฉพาะด้านดิจิทัล รวมทั้งการสร้างศักยภาพในการเรียนรู้และติดตามผลกระทบที่เทคโนโลยีมีต่อสิทธิมนุษยชน

๒.๕ การบรรลุเป้าหมายของกลไกทางสถาบันต่าง ๆ ของสหภาพยุโรป ได้แก่ คณะมนตรียุโรป คณะกรรมาธิการยุโรปและสภายุโรป รวมถึงคณะผู้แทนสหภาพยุโรป สถานเอกอัครราชทูตประเทศสมาชิกในประเทศต่าง ๆ และผู้แทนพิเศษด้านสิทธิมนุษยชนของสหภาพยุโรป โดยแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน การประเมินและติดตามผลการปฏิบัติ และดำเนินนโยบายการทูตสาธารณะ

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ บรรลุผล สหภาพยุโรปจะใช้เครื่องมือและกลไกต่าง ๆ มาสนับสนุน อาทิ กรอบการหารือด้านการเมือง (political dialogue) ด้านสิทธิมนุษยชน (human rights dialogue) และด้านนโยบาย (policy dialogue) ในสาขาต่าง ๆ กับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก การให้สิทธิพิเศษทางการค้า รวมถึงการแสดงบทบาทในกรอบพหุภาคีและสหประชาชาติ เช่น การยกเว้นข้อกีดกัน การสนับสนุนข้อกีดกัน การออกแถลงการณ์ การจัดอภิปรายสาธารณะ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ การร่วมสังเกตการณ์การเลือกตั้ง การหารือกับภาคประชาสังคม องค์กรด้านสิทธิมนุษยชน และภาคเอกชน เป็นต้น

๓. กระทรวงการต่างประเทศ ขอเรียนเพิ่มเติม ดังนี้

๓.๑ แผนปฏิบัติการฉบับนี้พัฒนาจากแผนฉบับที่ผ่านมา โดยได้ปรับเนื้อหาให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของโลก และสอดคล้องกับนโยบายทางการเมืองของนาง Ursula von der Leyen ประธานคณะกรรมาธิการยุโรปคนปัจจุบัน ที่ต้องการเสริมสร้างบทบาทนำของสหภาพยุโรปในด้านการส่งเสริมค่านิยมประชาธิปไตย และสิทธิมนุษยชน (ขณะที่แผนปฏิบัติการฯ ฉบับก่อนหน้าจะเน้นเรื่องการโยกย้ายถิ่นฐานและการก่อการร้าย) รวมถึงการให้ความสำคัญกับบทบาทของนาย Eamon Gilmore อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไอร์แลนด์ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้แทนพิเศษด้านสิทธิมนุษยชนของสหภาพยุโรป เมื่อปี ๒๕๖๒ ด้วย

๓.๒ มีแนวโน้มค่อนข้างชัดเจนว่า คณะกรรมาธิการยุโรปชุดปัจจุบันจะนำประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตยมาเป็นเครื่องมือสำคัญในการเจรจาต่อรองกับประเทศต่าง ๆ รวมทั้งไทย โดยเฉพาะการจัดทำความตกลงการค้าเสรี (FTA) ดังเช่นกรณีการจัดทำความตกลงการค้าระหว่างสหภาพยุโรปกับเวียดนาม ซึ่งมีการตั้งเงื่อนไขให้รัฐบาลเวียดนามต้องปฏิบัติตามมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชนตามที่สหภาพยุโรปต้องการก่อนการให้สัตยาบัน เช่น การให้รัฐบาลเวียดนามจัดทำแผนปฏิรูปกฎหมายแรงงาน และการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization – ILO) ซึ่งเป็นพัฒนาการที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภาครัฐและเอกชนของไทยควรติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อประโยชน์ในการเตรียมท่าทีของไทยต่อไป จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

เรียน เลขาธิการ กสม. เพื่อโปรดทราบ และเห็นควรมอบ กวีป. ดำเนินการ

(นางสาวจิราภรณ์ ทองคำวัฒนะ)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง
14 มิ.ย. 2563

กรมยุโรป
กองสหภาพยุโรป
โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๓๑๘๔
โทรสาร ๐ ๒๖๒๕ ๓๗๑๗

ขอแสดงความนับถือ

(นายศศิวัฒน์ ว่องสินสวัสดิ์)
อธิบดีกรมยุโรป ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

ทราบ

มอบ สรป. ดำเนินการ

มอบกรป.1
วิวัฒน์
16/4/63

(นายบุญเกียรติ สมนึก)

เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
16 มิ.ย. 2563